

Osiąganie niemożliwego

Konferencja szkoleniowa

Fundacji SYNAPSIS

Fascynujące umysły

28.09.21

Poszukuję (w praktyce i teorii): Jaka ma być zmiana?

Jakoś się utrzęsie?

Popychać ?

Ciągnąć ?

Odgórnienie ?

Charyzmatycznie ?

Wielkie inwestycje?

...raczej jak delikatne dmuchnięcie: myślenie dywergencyjne

- Istota kreatywności sprowadza się do **myślenia dywergencyjnego**, czyli do zdolności do generowania nowatorskich idei łączących odległe zjawiska w jedną funkcjonalną całość.
- Jest to w opozycji do **myślenia konwergencyjnego**, czyli „logiki od A do B”, naśladowania kolejnych kroków i osiągania „słusznych” rezultatów (Guilford, 1950; Runco, 2007).

<https://www.google.pl/imgres?imgurl=https%3A%2F%2Fmedia2.giphy.com%2Fmedia%2F37R1qLrwxCuAvzqohK%2Fgiphy.gif&imgrefurl=https%3A%2F%2Fgiphy.com%2Fexplore%2Fforever-blowing-bubbles&docid=BPGLLsfl-rzqM&tbid=t5SQJY5N1FN8rM%3A&vet=10ahUKEwjglrz5yfbmAhVqTxUIHZvBCjQQMwhEKAMwAw..i&w=550&h=400&hl=en&bih=955&biw=1685&q=blow%2C%20deawing%20gif&ved=0ahUKEwjglrz5yfbmAhVqTxUIHZvBCjQQMwhEKAMwAw&iact=mrc&uact=8>

Najbiedniejsze społeczności w Kolumbii

- Wyobraźcie sobie jedno z najbiedniejszych slumsów w Kolumbii
 - Nie ma żywności ani suplementów zdrowotnych dla dzieci
 - Dużo walających się odpadów
 - Na ulicach obok – śliczne, eleganckie banki, nie przystępne dla mieszkańców slumsów

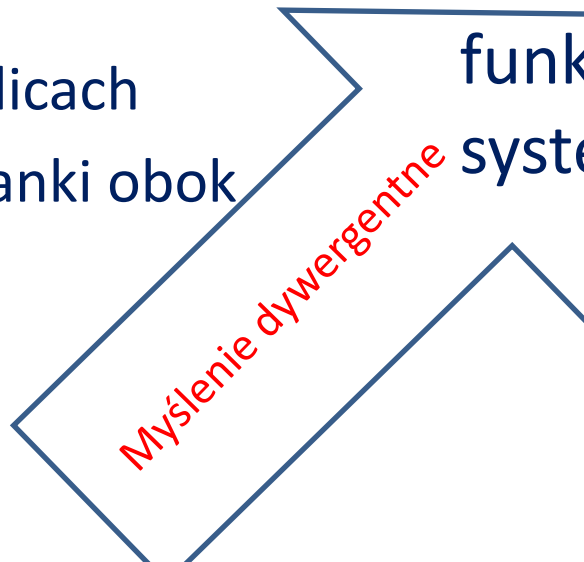
Olga Bocarejo z najbiedniejszego rejonu Kolumbii

- Czyszcząc mieszkania bogatych ludzi widziała bogactwo jedzenia i suplementów (witamin, minerałów) – marzyła o przekazaniu dzieciom z jej rejonu
- Samouk; czytając książkę o bankowości wpadła na pomysł: zamiast pieniędzy – śmieci!
- Widziała eleganckie banki ulicę obok

Myślenie dywergentne: Żywność dla najbiedniejszych

- 3 pozornie nie połączone elementy:
 - Nędza i głód
 - Odpady na ulicach
 - Eleganckie banki obok
- Rozwiązanie problemu wyżywienia poprzez połączenie tych 3 elementów w jedną funkcjonalną i systemową całość.

Nowy paradygmat bankowości

- Bank Bancalimentos: śmieci dźwignią rozwoju
 - Normalny bank:
 - Konta bankowe, plastikowe karty
 - Zamiast pieniędzy – odpady
 - Za odpady klienci dostają punkty, które gromadzą się na ich kontach.
 - Za punkty „kupują” żywność w sklepiku przy-bankowym.

- Ubezpieczenie za odpady
- Pożyczki bankowe za odpady
- Dzieci mają własne konta, są edukowane w ekonomii

- Bankalimentos sprzedaje odpady fabrykom
- Bank zarabia na tym, a zysk przeznacza na tworzenie podobnych banków w innych rejonach nędzy

Rozwiązanie drastycznego, dotychczas nierozwiązywalnego problemu

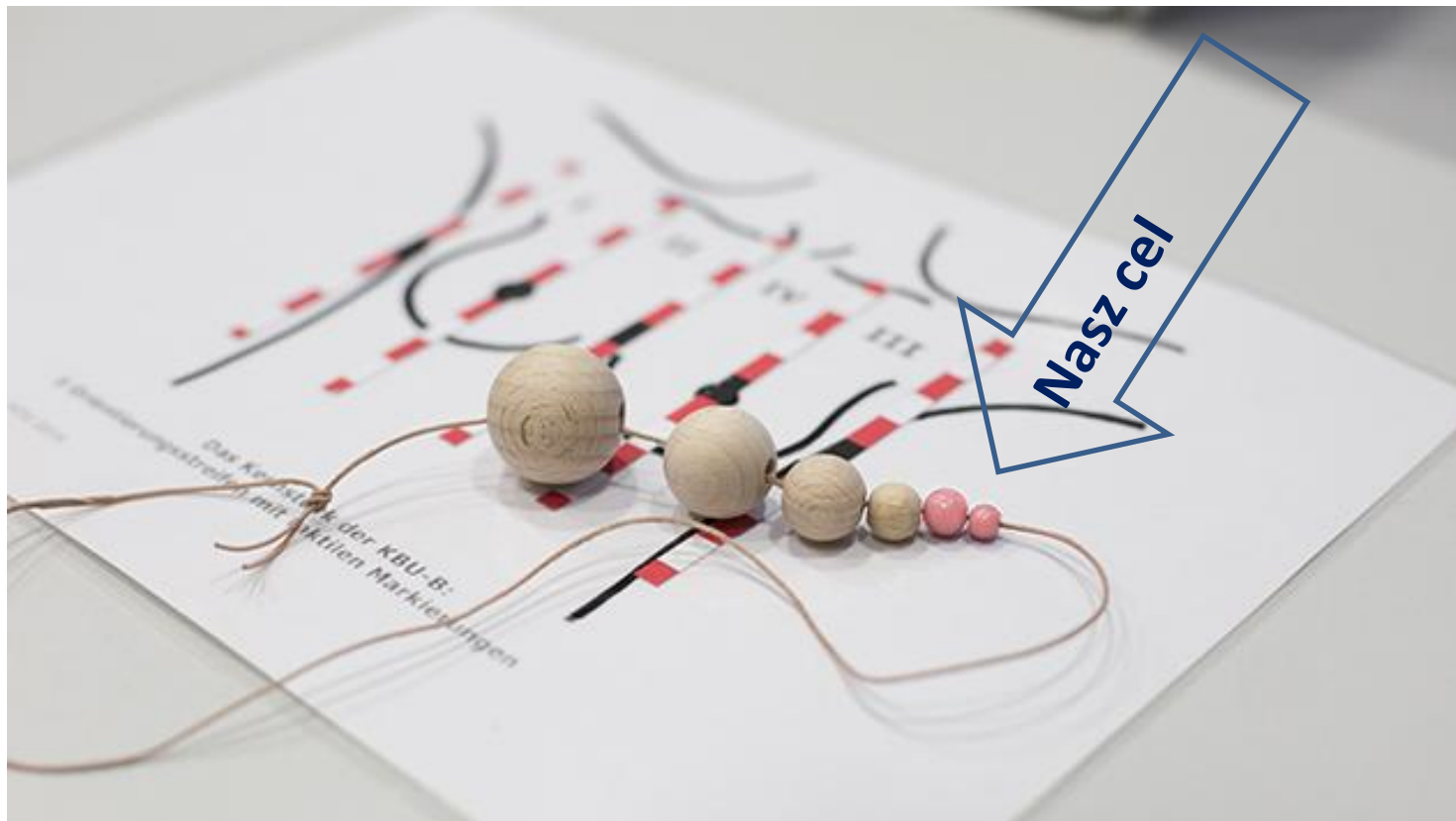

**„Dmuchnięcie zmiany” –
Myślenie dywergencyjne: połączenie
głodu w slumsach z pięknym bankami**

Przykład myślenia dywergencyjnego: rak piersi: wykryć załążek w jak najwcześniejszym stadium

- Często nie ma dostępu do aparatury
- W większości kluczowa – wykrywalność palpacyjna (dotykowa)
- Specjaliści dotykiem mogą wykryć dopiero dość duże załączki raka
- Jak zwiększyć czułość wykrywania?

**Różne wielkości załączki nowotworu –
kobiety niewidome wyczuwają te
niewyczuwalne dla najlepszych nawet
specjalistów.**

Odkrywające ręce

Discovering Hands

- **Niewidome kobiety** prowadzą profilaktyczne badania raka piersi
- Mają znacznie bardziej wyczulony dotyk, więc dają szansę na wczesną wykrywalność nawet najmniejszych guzków (niewykrywalnych przez osoby widome).

Dr med. Frank Hoffman

- www.discovering-hands.de

Kobiety niewidome stają się ekspertkami

Drugi efekt:
pełnowartościowa
praca dla
niepełnosprawnych
wzrokowo kobiet.

Myślenie dywergentne: kobiety niewidome lepiej wyczuwają

**„Dmuchnięcie zmiany” –
Połączenie niepełnosprawności
kobiet z wykrywalnością załączków
nowotworowych**

Jak to działa w praktyce?

Jak można zastosować myślenie dywergentne, plus zabawę i radość?

- **Jak zmniejszyć agresję w szkołach?**
- **Poprzez połączenie dwóch niewyobrażalnych
zjawisk?**

Narastające zjawisko agresji w szkołach

- Próbowano stosować różne kosztowne projekty:
 - Monitoring
 - Policja i strażnicy w szkołach
- kosztowne, ale bez skutku

Mary Gordon, Kanada

Roots of Empathy
Racines de l'empathie

- Jako młoda nauczycielka cały czas myślała jak zmniejszyć agresję w szkołach
- Myśl: program empatii w młodszych klasach szkolnych
- Ale jak uczyć empatii?
- Wiem!
- Niemowlę w klasie!
- Specjalny kurs z niemowlakiem!

Myślenie dywergentne:
Połączenie / zderzenie
niewyobrażalnie
odległych fenomenów

Mary Gordon

„Źródła empatii”

- Sąsiedzi przychodzą ze swoim dzieckiem
- W ciągu semestru, raz w tygodniu, jest spotkanie z niemowlakiem
- Bawią się, dotykają, pytają, śpiewają dziecku

Mary Gordon, Kanada

Nawet najbardziej
agresywne dzieci
stają się miękkie i
ciepłe w kontakcie z
niemowlakiem
Rośnie empatia...

27.09.2021

dr hab. Ryszard Praszquier

Mary Gordon, Źródła Empatii

Mary Gordon, Źródła Empatii

Mary Gordon, Źródła Empatii

Mary
Gordon

- System rozszerza się na całą Kanadę
- Badania podłużne pokazały, że po kilku latach te dzieci są mniej agresywne i chętniej współpracujące.

Akademickie badania longitudinalne pokazały, że po kilku latach dzieci, które przeszły „Roots of Empathy” były bardziej kooperatywne, mniej agresywne, bardziej pro-społeczne.

Wtórne skutki: mniej wypadnięć, lepsze życie...

- (Berkowitz & Bier, 2007)

**„Dmuchięcie zmiany” –
Myślenie dywergentne: połączenie
sąsiadów z przeciwdziałaniem
agresji w szkołach**

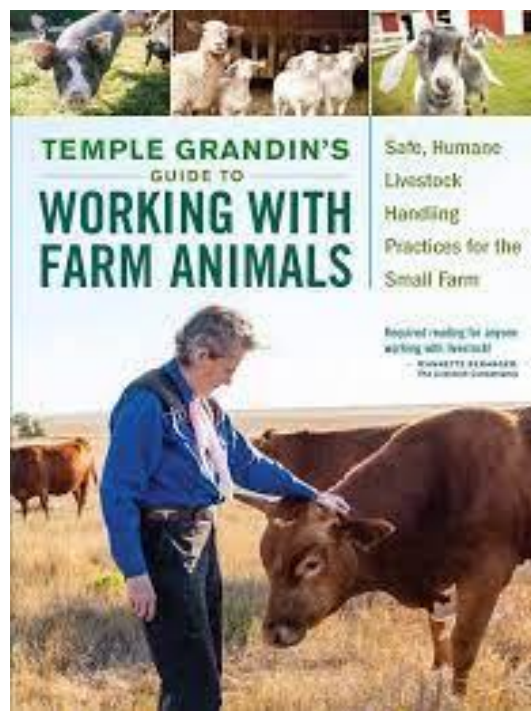
Temple Grandin

Nietypowe połączenie: Moc dzięki autyzmowi

- Urodziła się w połowie lat 40tych, jako dziecko autystyczne, kiedy autyzm nie był rozpoznawany, więc miała diagnozę głębokiego niedorozwoju – wówczas określanego jako „bez szans” i kończącą się umieszczeniem w instytucji.

Jest obecnie profesorką, nauczycielką akademicką, największą światową specjalistką hodowli zwierząt, autorką książek specjalistycznych

- **Jak to się stało?**

Szacunek dla Matki Eustacji....

- ...która, na przekór „specjalistom” wierzyła w możliwości córki
- Miała intuicyjną wiedzę, sprzeczną z głównym nurtem, i dała Temple całą miłość i uwagę, której potrzebowała.
- Przekazywała jej wszystko, co potrzebne było do edukacji i wychowania.

**Temle Grandin wychowała się na
farmie i miała wielką miłość i
wyczucie zwierząt**

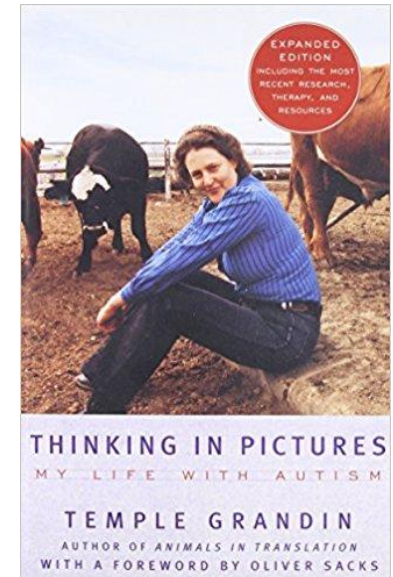
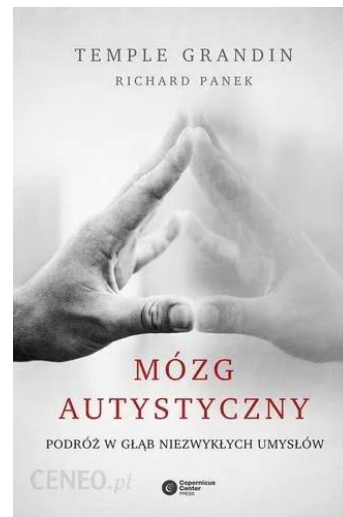
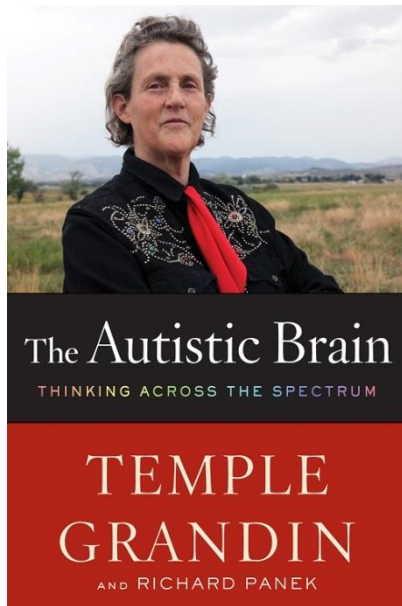
Swoją miłość do zwierząt rozwinęła w kierunku naukowym.

Została znanym i szanowanym nauczycielem akademickim i międzynarodowym wykładownicą.

Znalazła moc w autyzmie, w umiejętności wczuwania się w sytuację zwierząt

- Przekazuje światu
swoje odkrycie:
**Autyzm może być
wehikułem wielkich
osiągnięć**

Temple Grandin rozwiązuje zagadkę

- Na jednej farmie zwierzęta zawsze cofały się w panice w tunelu, przez który je przeprowadzano.
- Właściciele nie mogli znaleźć odpowiedzi na pytanie: dlaczego w tym miejscu i dlaczego zawsze.
- Zaproszono Temple Grandin, już uznaną profesorkę i ekspertkę.
- Temple się po prostu wczoiła do tunelu i – wczuwając się w percepcję krów – zobaczyła mały prześwit słońca na dachu.
- Poleciała zatkanie szczeliny, i problem zniknął.

**Zapraszam do spotkania z Tą
niezwykłą Osobą:**

Temple Grandin